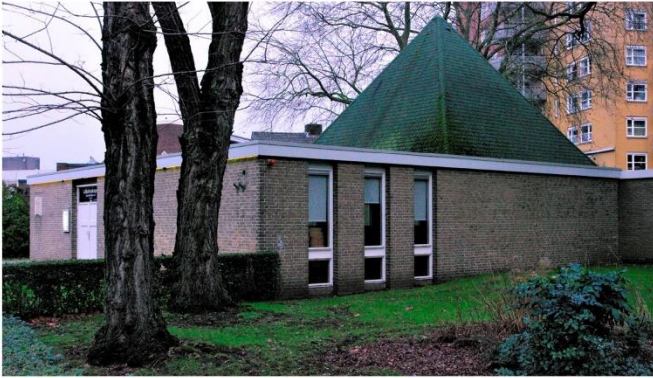


Lebuïnus Kompas Maandbrief



Oud-Katholieke Kerk
Twente en Ommelanden
Statie H. Lebuïnus

Evangelisch-
Lutherse gemeente
Hengelo

September 2024

Paulus (en Luther...) - in ander licht.

Dit keer een artikel wat meer uit de theologische keuken...!

Nieuw onderzoek van de laatste tientallen jaren naar Paulus zet deze apostel in een verrassend nieuw licht. Een nieuwe visie, die ook voor de oecumene vruchtbaar kan zijn. Hoe zit dat?

Wie vraagt naar het wezenlijke, naar de kern van wat 'echt Luthers' geloven is, krijgt ongetwijfeld als antwoord dat die kern gelegen is in het "sola fide, sola gratia", alleen door geloof, alleen uit genade wordt een mens voor God rechtvaardig verklaard. Goede werken doen daar niets aan toe of af, wat je doet of laat verandert er niets aan of je voor God rechtvaardig geacht wordt. Zoals bekend werd deze visie een van de grote tegenstellingen tussen Protestanten en Rooms-katholieken.

Hoe kwam men ertoe zo te denken? Dat kwam voort uit een bepaalde visie op Paulus. Volgens die uitleg schrijft Paulus in zijn brieven op een zeer bepaalde manier over de Joden: ze zijn er druk mee om hun eigen gerechtigheid te verwerven door de wet na te leven. Ze zijn wettisch bezig en hebben geen besef van genade. Tegenover die werkgerechtigheid laat Paulus horen dat een mens alleen uit genade rechtvaardig verklaard wordt door geloof in Jezus, zonder de wet. Sola fide, sola gratia!

Maar in de afgelopen jaren zijn er door meerdere wetenschappers, gezamenlijk aangeduid met de naam "Nieuw Perspectief op Paulus" op het gebied van het Nieuwe Testament ontdekkingen gedaan, die aanleiding geven dat beeld van Paulus bij te stellen. Ze ontdekten dat Joden helemaal niet bezig waren hun zaligheid te verdienen en dat genade wel degelijk een belangrijk, ja fundamenteel aspect was van de Joodse godsdienst. Het doen van de wet was

geen middel om tot Gods volk te gaan behoren, maar om het te blijven. Het gaat Paulus niet om een tegenstelling tussen geloven en doen, (cq. tussen christenen en Joden) maar om de vraag wie er bij het volk van God hoort: alleen Israël, dat de wet, de Thora, naleeft of ook die niet-Jood, die gelooft en volwaardig mee mag doen.

Paulus beantwoordt zo de vraag wie voor God als rechtvaardig geldt, niet (zoals in de traditionele protestantse theologie) in eerste instantie met of je gered wordt, maar wie er bij het volk van God hoort. Het gaat niet in de eerste plaats om persoonlijke redding, maar om erbij horen. Niet zozeer het individu maar de gemeenschap staat in het centrum.

Is Luthers uitleg dan toch zo verkeerd geweest? Moeten we af van het "sola fide, sola gratia", de Lutherse kerk maar opheffen? De erkenning dat Paulus' wellicht toch een andere bedoeling had dan wat Luther tot zijn kern heeft gemaakt, betekent niet dat wat Luthers schreef niet van betekenis is. Zeker in zijn tijd rond de afaathandel – daarmee rond de idee je eigen gerechtigheid te kunnen verdienen, is zijn stem van grote invloed geweest. Dat wordt ook duidelijk in het rapport dat rond 2017 geschreven is "Van conflict tot gemeenschap" een rapport van de Luthers/Rooms-Katholieke commissie voor eenheid, bij de gezamenlijke Luthers-Katholieke herdenking van de Reformatie. Daarin wordt vanuit de kerkgeschiedenis een niet-traditionele weg gewezen, die nu vanuit de Nieuwtestamentische wetenschap gevoed wordt. En het onderzoek gaat verder. Inspiratie tot nadere oecumene!

Ds. Nico Pronk.

KERKDIENSTEN LEBUÏNUSKAPEL

Dorpsmatenstraat 40 Hengelo

Kerkdienst zondag 1 september 10.30 u
Dienst van Schrift en Tafel Zondag 14 na Trinitatis

Voorganger : ds. Nico Pronk
Lector : lector ELG
Cantor : Maarten Luther Cantorij o.l.v. Gerrit Baas
Koster : kosterdienst ELG
Collectes : voor de voortgang van de eredienst in ELG
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst zondag 8 september 10.30 u
Eucharistieviering Feest Maria Geboorte (B-jaar)

Voorganger : pastoor Wietse van der Velde
Lector : Nynke van Genderen
Cantor : André Zandbelt
Koster : Heima Sleurink
Collectes : 1^e OKK-Nederland 2^e Communicatie /Publiciteit
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst zondag 22 september 10.30 u
Eucharistieviering Zondag na Pinksteren 20 (B-jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Marianne Sloot
Cantor : Toon 't Hoen en André Zandbelt
Koster : Mieke en Ward Cortvriendt
Collectes : 1^e OKK-Nederland 2^e Statie H. Lebuïnus
(*digitaal overmaken kan ook*)

De dagen van ons leven

Op 14 september hoopt Hilda Edens haar verjaardag te vieren en Laurens de Reus op 16 september.

We feliciteren hen beiden hartelijk en wensen hun een gezegend nieuw levensjaar toe.

rector Ward Cortvriendt

Bij de ELG kerkdienst van 1 september

Op de veertiende zondag na Trinitatis (in de Lutherse telling), de 11^e van de zomer (volgens de oecumenische telling) lezen we uit de profeten: Zacharia 8 : 4 – 8 en 20 – 23, het beeldende visioen van Jeruzalem als vredesstad, met op de pleinen oude mannen en vrouwen met een stok in de hand vanwege hun hoge leeftijd en op de straten een warboel van spelende kinderen. Het doet me altijd weer denken aan het plein in de bovenstad van Spello, een Italiaans stadje waar wij een paar jaar achter elkaar vakantie hielden en waar, vooral 's avonds, oud en jong bij elkaar kwam, zittend op een bankje of ravottend daaromheen... Daarnaast horen we het evangelie Markus 8 : 22 – 26, de genezing van een blinde in Betsaïda.

Die zondag is ook de cantorij weer terug van vakantie. Onze kosteres Patricia is dan juist wel op vakantie, maar wordt – zij het natuurlijk met de nodige moeite – vervangen...

Ds. Nico Pronk

Overleden

In de bredere kring van onze Lutherse gemeente zijn afgelopen periode twee mensen overleden:

Op 29 juli jl. overleed in het verpleeghuis in Vriezenveen - waar hij sinds enkele weken was opgenomen - Tjitse Jongsma op de leeftijd van 89 jaar. Afkomstig uit de Zaanstreek ging Tjitse vanwege het werk in Vriezenveen wonen en vandaar kerkten hij en zijn vrouw in de Lutherse diensten in de kapel, waar hij ook in de cantorij heeft gezongen. Hij was een hartstochtelijk organist, voor wie er geen groter componist bestond dan J.S. Bach.

De dankdienst voor zijn leven vond plaats op 6 augustus in de Ontmoetingskerk te Vriezenveen, waarna hij in besloten kring is begraven.

Op 5 augustus jl. overleed mevrouw Aam Holtrigter-van Dop op de leeftijd van 85 jaar. Ze was samen met haar eerste man Luc van Dijk, en hun zoon Ferdinand, zeer betrokken bij de ELG Twente.

Luc was kerkrentmeester en Aam organiseerde daar allerlei activiteiten omheen, zoals de adventsmiddagen. Ook maakte zij de antependia voor Tweekelo. Na het overlijden van Luc hertrouwde zij met Gerrit Jan Holtrigter, die meeding naar de diensten in Tweekelo en daar ook organist werd.

Mevrouw Holtrigter is op 10 augustus begraven op de begraafplaats in Usselo na de afscheidsdienst in de Oude Blasius in Delden.

Hun gedachtenis zij ons tot zegen.

Ds. Nico Pronk.

Bericht van de penningmeester

Kort voor de zomervakantie werd bericht ontvangen van bisschop Bernd Wallet, dat de jaarrekening van de statie over het jaar 2022 is goedgekeurd. Het formulier met de gegevens voor de jaarrekening over 2023 is, zoals gebruikelijk, ruim voor de deadline van 1 juni 2024 door het statiebestuur ingediend. We zijn nog in afwachting van goedkeuring van deze jaarrekening 2023.

Alp Buitelaar Administrateur/penningmeester statie H.Lebuïnus

Dialogbijeenkomst Christendom en slavernij: doorwerking vanuit wit perspectief

Vaak wordt gesproken over de doorwerking van het slavernijverleden in het heden. Maar wat bedoelt men daar eigenlijk mee? De doorwerking kent vele gezichten, en er leven uiteenlopende standpunten over. Kom naar een of meerdere dialoggesprekken bij *Christendom en slavernij*. De bijeenkomsten bieden ruimte om – onder leiding van een wetenschapper en een gespreksleider met elkaar in gesprek te gaan over de betekenis van het slavernijverleden voor het heden en de toekomst. Aansluitend kunt u de expositie bezichtigen.



De dialoogbijeenkomsten worden georganiseerd in samenwerking met De Stichting Heilzame Verwerking Slavernijverleden voor 'wit' en 'zwart'. De stichting heeft als doel het slavernijverleden van Nederland en in het bijzonder dat van kerken aan de orde stellen. De stichting werkt aan bewustwording, erkenning, verwerking en verzoening.

Datum : zaterdag 21 september 14.00 – 15.30:

Inleider: Janneke Stegeman, theoloog en docent aan de VU

Reflectant: Thandi Soko-De Jong, theoloog, onderzoeker aan de PThU

Plaats : Grachtenzaal Museum Catharijneconvent
Lange Nieuwstraat 38 Utrecht

Organisatie: Stichting heilzame verwerking slavernijverleden.

Opgave : Verplicht (er is plaats voor maximaal 15 deelnemers)
via de [website](#) van het museum.

Bron: site Raad van Kerken Nederland André Zandbelt

Vredesweek 2024 : bezinning en gebed in ieder huis

In 2023 nam de H.Willibrordusparochie Arnhem het initiatief om zijn leden en gastleden ook in de thuissituatie te betrekken bij de Nationale Vredesweek die PAX elkaar organiseert in ons land. Ze besloot om negen dagen lang elke dag een handreiking van gebed en bezinning te doen, verzorgd door meerdere voorgangers. Dat werd heel goed ontvangen en kreeg brede belangstelling.

Het bestuur van statie Twente besloot onlangs om zich voor 2024 daarbij aan te sluiten. De Nationale Vredesweek is dit jaar van 14 t/m 22 september. U zult dan negen dagen lang elke dag een handreiking toegestuurd krijgen in uw mailbox. Het is aan uzelf om daar op eigen manier gebruik van te maken, passend bij uw thuissituatie. Laat uw gedachten daar alvast over gaan. Leden, gastleden en belangstellenden van onze statie ontvangen binnenkort nog nadere informatie over dit initiatief.

André Zandbelt

H.LEBUÏNUSKAPEL als **groene kerk**

In deze rubriek voor de even maanden van Lebuinus Kompas besteden we aandacht aan hoe in kerkgemeenschappen werk gemaakt wordt van duurzaamheid en vergroening. In 2014 meldde de Lebuïnus Statie zich aan bij de beweging van Groene Kerken. We namen ons voor elk jaar een concrete stap te zetten. U bent uitgenodigd om uw ideeën kenbaar te maken en iets te schrijven voor deze tweemaandelijksse rubriek.

André Zandbelt

Groene Kerken Dag : zaterdag 12 oktober Utrecht

Op zaterdag 12 oktober wordt opnieuw een Groene Kerken Dag gehouden ter inspiratie van lokale kerkgemeenschappen die zich als parochie of kerkgemeente hebben aangemeld als groene kerk of nog overwegen dat te doen.

Als groene kerkgemeenschap neem je op je om elk jaar een stap te zetten in de verduurzaming en vergroening op enig gebied van de parochiële huishouding: zoals inkoop- en afval, (ver)bouw en onderhoud van het kerkgebouw, energiebeleid, inrichting van de tuin, het financieel beheer. Natuurlijk is het dan plezierig als je kunt leren van ervaringen die elders reeds opgedaan zijn, en kunnen workshops op landdagen inspiratie bieden en creatieve werkvormen aanleveren.

Thema: Omdat de schepping roept om een kerk die zorg draagt

**Geertekerk : Geertekerkhof 23,
Utrecht
10.00 – 16.00 u**

Er zijn zowel 's morgens als 's middags diverse workshops waaruit de deelnemers een keuze kunnen maken : onderwerpen die goed aansluiten op waar men als zelf als lokale kerkgemeenschap mee bezig is , of waar men juist verlegen mee is.

Dit is hoe het programma eruit ziet :

- 09.30 uur: ontvangst
- 10.00 uur: start plenair programma
- 11.30 uur: workshops ronde 1
- 12.30 uur: lunch
- 13.50 uur: workshops ronde 2
- 15.10 uur: afsluitend plenair programma
- 15.30 uur: einde programma / borrel



Bij het bestellen van het ticket (all-inclusive dagprijs) bepaalt men de keuze voor de workshops van de morgen en van de middag. Zie hiervoor de website:

<https://groenekerken.nl>

Ik meld mij aan als deelnemer aan deze dag. Neem contact met mij op (zie colofon), als u ook zou willen deelnemen aan het programma van deze landelijke dag op zaterdag 12 oktober.

André Zandbelt



COLOFON STATIE TWENTE EN OMMELANDEN

<groene kerk>

Kerkcentrum ST. LEBUÏNUSKAPEL
Dorpsmatenstraat 40 7551 BP Hengelo

Rector pastoor E. Cortvriendt
Schaapskamp 8 3849 PS Hierden
mail: pastoor@twente.okkn.nl tel. 06 839 867 60

Secretariaat/penningmeester statie-bestuur
Alp Buitelaar
Dr. van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
mail: alpbuitelaar@planet.nl tel. 06-22661130

Lebuïnus Kompas redacteur
André Zandbelt
mail : a.zandbelt@planet.nl tel. 0546 815313

Website Harald van der Werff
mail : harald.vanderwerff@gmail.com

Bankrekening Statie: NL 77 RABO 0179 162 713
OKKN t.a.v. Statie Twente Hengelo

Website **OKK Statie Twente** <https://twente.oudkatholiek.nl>
OKK Nederland <https://oudkatholiek.nl>

Predikant Ds. Nico Pronk
Dr. van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
mail : paspronk@planet.nl tel. 06 51272923

Kopij (ELG) naar de predikant (zie hierboven)
Verzending Gerrit Baas
(ELG) mail: baas.gerrit@hetnet.nl tel. 053 4337130

Huishoudelijk Heima Sleurink
mail : heima49@live.com tel. 074 2913856

Reservering kapel/zaal
André Zandbelt
mail : a.zandbelt@planet.nl tel. 0546 815313

